

ИЗВЕШТАЈ
О УЧЕШЋУ ДЕЛЕГАЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НА КОНФЕРЕНЦИЈИ
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА О ПРОМЕНИ КЛИМЕ, 28. НОВЕМБАР - 09. ДЕЦЕМБАР
2011. ГОДИНЕ, ДУРБАН, ЈУЖНОАФРИЧКА РЕПУБЛИКА

I. Уводне напомене

Одржавање конференција под званичним називом: „Конференција Уједињених нација о промени климе" (у даљем тексту: Конференција) било је предвиђено за период 28. новембар - 9. децембар 2011. године у Дурбану, Јужноафричка Република. Због наставка преговора, укључујући и консултације и преговоре високих представника држава чланица, Конференција је уместо 9. завршена 11. децембра 2011. године.

У оквиру предметне Конференције, одржано је 17. заседање Конференције држава чланица Оквирне конвенције УН о промени климе (COP17), 7. заседање Конференције држава чланица Кјото протокола (COP/MOP7), 35. заседање Помоћног органа за науку и технологију (SBSTA) и Помоћног органа за имплементацију (SBI) и заседања „Ad Hoc” радне групе за утврђивање наредних обавеза земаља уговорница из Анекса I, у оквиру Кјото протокола (AWG-KP) и „Ad Hoc” радне групе за акције дугорочне сарадње, у оквиру Конвенције (AWG-LCA).

Одржавање дела Конференције на министарском нивоу планирано је за период од 6. до 9. децембра 2011. године. У овом периоду високи представници држава чланица Конвенције и Протокола износили су званичне ставове по питању спровођења Конвенције и Протокола, али и самог преговарачког процеса под Конвенцијом и очекивања од Конференције у Дурбану. Након чега су настављени консултације и преговори високих представника држава (углавном министара), а у циљу постизања договора у Дурбану који ће обезбедити ефикасну борбу против климатских промена након истека Кјото протокола (2012. године). Ови преговори који су завршени 11. децембра 2011. године, довели су до усвајања сета одлука који обезбеђује оквир борбе против климатских промена у тзв. пост-Кјото периоду и даје добру основу за њену ефикасност укључујући усвајање међународног правно обавезујућег документа у предстојећем периоду, и не касније од 2015. године.

На Конференцији је учествовало преко 12 480 учесника укључујући 5 400 представника државних делегација земаља чланица, 5 800 представника организација УН и других међународних и невладиних организација и 1 200 акредитованих представника медија.

За учешће на Конференцији предложена је делегација Републике Србије у саставу:

- за шефа делегације:

Др Оливер Дулић, министар животне средине, рударства и просторног планирања;

- за заменика шефа делегације:

Бојан Ђурић, државни секретар у Министарству животне средине, рударства и просторног планирања;

- за члана делегације:

мр Саша Март, саветник у Одсеку за људска права и заштиту животне средине, Министарство спољних послова.

Због неочекиваних и изненадних обавеза непосредно пред почетак дела Конференције на високом нивоу, на националном нивоу, учешће Министра др Оливера Дулића је отказано. Улогу шефа делегације током Конференције преузео је Бојан Ђурић, државни секретар у Министарству животне средине, рударства и просторног планирања.

С обзиром на претходно на Конференцији је учествовала делегација Републике Србије:

- шеф делегације:

Бојан Ђурић, државни секретар у Министарству животне средине, рударства и просторног планирања;

- члан делегације:

1) мр Саша Март, саветник у Одсеку за људска права и заштиту животне средине, Министарство спољних послова.

II. Резултати Конференције

Конференција УН о промени климе у Дурбану завршена је усвајањем 19 одлука Конференције држава чланица Конвенције и 17 одлука држава чланица Кјото протокола. Усвајању ових одлука претходили су технички преговори, до почетка дела Конференције на министарском нивоу, који су довели до значајнијег помака по питању операционализације Зеленог климатског фонда (у даљем тексту: Фонд). Консултације и преговори на највишем нивоу настављени 9. и 10. децембра довели су до усаглашавања ставова по великом броју питања и припреме одлука које су консензусом усвојене током ноћи и јутра 11. децембра 2011. године.

Међу најзначајнијим одлукама, усвојеним од стране Конференција држава чланица Конвенције, свакако су оне које се односе на утврђивање процедура и модалитета рада Извршног комитета за технологије и операционализацију Зеленог климатског фонда и успостављање нове „Ad Hoc” радне групе.

На Конференцији одржаној 2010. године у Канкуну, Мексико, одлучено је о потреби оснивања Механизма за технологије, састављеног од Извршног комитета за технологије и Центара и мреже за технологије. Како би наведени механизам заиста и допринио развоју и трансферу технологија у земље у развоју, као једног од основних услова ефикасне борбе против климатских промена у овим земљама, неопходно је било поред оснивања дефинисати и процедуре и модалитете рада Извршног комитета за технологије, што је обезбедила Конференција у Дурбану.

Конференција у Дурбану дала је Фонду мандат оперативног тела финансијског механизма Конвенције из кога ће се финансирати пројекти, програми и спровођење политика у земљама у развоју. Такође је позвала Фонд да у што краћем року дефинише процедуре за обезбеђивање трансфера средстава у земље у развоју. Трансфер финансијских средстава у земље у развоју вршиће се кроз, за ту сврху, именованих институција на националном нивоу. Истовремено, средства обезбеђена на овај начин могу се користити за реализацију активности, како у јавном, тако и у приватном

сектору, а у складу са одредбама националног законодавства и националним приоритетима. Одлуком су позване државе чланице Конвенције да доставе Секретаријату своју заинтересованост за преузимање улоге домаћина овог Фонда.

Поред наведених, Конференција је донела одлуку о потреби успостављања нове Ad Нос“ радне групе за ефикасне акције Платформе из Дурбана. „Ad Нос” радна група успостављена је у циљу постизања договора и усвајања новог међународног протокола, друге правне форме или договореног документа који ће имати правни легитимитет не касније од 2015. године, а који ће почети да важи од 2020. године. Циљ рада ове „Ad Нос” радне групе је и подизање до сада исказаних могућих смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште (у даљем тексту: ГХГ) држава чланица Конвенције, који нису у складу са потребама према научним резултатима, а да би се спречио даљи негативни утицај на климатски систем.

Конференција држава чланица Конвенције једном од усвојених одлука позвала је земље у развоју да, уколико нису, у складу са одлукама Конференције у Канкуну, Мексико, доставе своје национално одговарајуће акције митигације (у даљем тексту: НАМА). Достављене НАМА информације требају укључити и информације о коришћеној методологији за утврђивање истих, као и секторе и гасове и смањењима емисија ГХГ које ће бити остварене спровођењем НАМА активности. Позване су државе да доставе информације о потребној и оствареној финансијској, технолошкој и помоћи у јачању капацитета како би биле смештене у Регистар НАМА.

У области адаптације од значаја је одлука Конференције држава чланица Конвенције о модалитетима рада и обавезама Комитета за адаптацију, успостављеног одлуком из Канкуна, Мексика. Рад Комитета има за циљ јачање сарадње међу телима и институцијама одговорним за адаптацију и јачању капацитета самих регионалних центара за адаптацију.

Поред наведених, под окриљем Конференције држава чланица Конвенције разматрана су питања и усвојене одлуке које се тичу и јачања капацитета, посебно наглашавајући значај сарадње међу земљама у развоју, али и националних комуникација, двогодишњег извештавања, израде планова за адпатацију, истраживања и систематског осматрања, итд.

Са аспекта Републике Србије, значајно је напоменути да је захтев Конференције да развијене земље свој први двогодишњи извештај о емисијама доставе не касније од 1. јануара, а не-Анекс 1 државе до децембра 2014. године. Одлуком Конференције позван је Глобални фонд за животну средину (у даљем тексту: GEF) да што пре у 2012. године обезбеди финансијску помоћ земљама у развоју за израду двогодишњег извештаја о емисијама ГХГ

Међу најзначајније одлуке Конференције држава чланица Кјото протокола свакако спада одлука о прихватању другог обавезујућег периода Кјото протокола који ће започети 1. јануара 2013. године. Истом одлуком 35 држава чланица Конвенције и Протокола прихватило је да до 1. маја 2012. године достави своје квантификоване циљеве ограничења и смањења емисија ГХГ за други обавезујући период. Преговори у наредном периоду, до 2013. године, потребно је да усагласе ставове по питању дужине трајања другог обавезујућег периода. Ово с обзиром да је остало неусаглашено да ли ће исти трајати до 2017. или 2020. године.

Конференција држава чланица Кјото протокола усвојила је и одлуке којим се олакшавају процедуре за регистрацију пројеката Механизма чистог развоја (у даљем тексту: CDM), нарочито са спекта коришћења програмског CDM. Такође, усвојена је одлука којом се уводи активност прикупљања и складиштења угљеника као CDM пројектна активност. Одлука позива и на ревизију процедура и модалитета за ову врсту CDM пројектне активности у периоду не дужем од пет године, као и разматрање могућности укључења транспортовања угљен диоксида из једне у другу земљу, односно једног у друго складиште као CDM пројектне активности, на следећој Конференцији држава чланица Протокола која ће бити одржана у децембру 2012. године.

Поред наведених Конференција држава чланица Кјото протокола усвојила је и низ одлука које се односе на поједностављење процедура за реализацију активности у области коришћења земљишта, промене коришћења земљишта и шумарства као CDM пројектних активности, али и израчунавање доприноса емисијама ГХГ односно њиховог уклањања које настају као последица активности у овим областима.

Генерално, сет усвојених одлука на Конференцији у Дурбану није детаљно дефинисао борбу против климатских промена у периоду после 2012. године, али је обезбедио основу за исту дефинишући оквир и постављајући основна правила ове борбе прихваћене од развијених и земаља у развоју.

III. Део Конференције на високом нивоу

Одржавање дела Конференције на високом нивоу било је предвиђено за период 6. до 9. децембра 2011. године. Током овог дела Конференције високи званичници УН и држава чланица Конвенције и Кјото протокола представили су политичке ставове по питању досадашњег остваривања циљева Конвенције, преговарачког процеса под Конвенцијом, али и очекивања од Конференције у Дурбану.

Током дела Конференције на високом нивоу Бојан Ђурић, државни секретар у Министарству животне средине, рударства и просторног планирања у својству шефа делегације изнео је ставове Републике Србије по предметним питањима. Обраћање Државног секретара припремљено је у складу са ставовима дефинисаним Платформом за учешће делегације Републике Србије на Конференцији УН о промени климе, 28. новембар - 9. децембар 2011. година, Дурбан, Јужноафричка Република.

Значајно је и да су, поред званично одређеног дела Конференције консултације и преговори на високом нивоу настављени и током 10. децембра. Ово како би се целом току преговора дао политички значај и на тај начин допринело усвајању одлука на Конференцији у Дурбану које обезбеђују наставак борбе против климатских промена на глобалном нивоу и након истека Кјото протокола. Због тога је Конференција уместо 9. завршена 11. децембра 2011. године.

IV. Активности делегације Републике Србије током Конференције

С обзиром да су се званична заседања, различити састанци неформалних и регионалних УН група, као и пратећи догађаји одвијали истовремено, чланови делегације Републике Србије учествовали су на сегментима који су од националног значаја, а потом од значаја за рад институција које су представљали.

У циљу ефикаснијег спровођења Протокола и Конвенције у Републици Србији делегација је остварила контакте и обавила низ консултативних, неформалних, састанака са представницима развијених земаља, земаља у развоју, као и земаља Источно европске групе и региона.

Шеф делегације Републике Србије изнео је ставове Републике Србије по питању активности на националном нивоу које доприносе остваривању циљева Конвенције, преговарачког процеса и очекивања од Конференције у Дурбану, током дела Конференције на високом нивоу.

У организацији Министарства животне средине, рударства и просторног планирања, а у сарадњи и уз финансијску подршку Јапанске агенције за међународну сарадњу (ЈИСА) у име Републике Србије организован је пратећи догађај на Конференцији. На пратећем догађају под називом: „Искуства у развоју НАМА и МРВ у Републици Србији“ представљени су резултати пројекта, који је припремило и координира Министарство животне средине, рударства и просторног планирања, за израду НАМА у области енергетске ефикасности у Републици Србији. Поменути пројекат одобрен је и финансијски подржан од стране ЈИСА.

Значајно је да је предметни пројекат представљен на овом догађају други одобрени и први пројекат овог типа у свету који има конкретне резултате, чиме се додатно потврђује успешност рада Министарства животне средине, рударства и просторног планирања у области климатских промена.

V. Оцена резултата заседања

Завршетак Конференције УН о промени климе у Дурбану званично је био планиран за 9. децембар, али је Конференција завршена 11. децембра 2011. године у јутарњим часовима, усвајањем тзв. „Сета одлука из Дурбана“.

„Сета одлука из Дурбана“ укључује СОР и СОР/МОП одлуке по питању Другог обавезујућег периода Кјото протокола и дугорочне борбе против климатских промена, трансфера технологија, митигације и финансирања. Усвојено је 19 СОР и 17 СОР/МОП одлука, као и бројни закључци Помоћних органа.

У оквиру овог сета одлука међу најзначајније, по оцени највећег броја учесника Конференције, спада она која се тиче прихватања Другог обавезујућег периода Кјото протокола, који ће почети 1. јануара 2013. године.

Такође, постигнут је напредак који обезбеђује одличну основу за усвајање новог правно обавезујућег документа не касније од 2015. године, а који би ступио на снагу 2020. године. У овом циљу оснивана је нова „Ad Нос“ радне групе за ефикасне акције Платформе из Дурбана.

Напредак у области финансирања огледа се кроз сет одлука које се тичу организације рада и финансирања из Зеленог климатског фонда. Исти има значајну улогу у обезбеђивању финансијских средстава за борбу против климатских промена у земљама у развоју, па операционализација поменутог Фонда обезбеђује извесније постизање циљева Конвенције. Предвиђено је обезбеђивање и трансфер средстава из Фонда у земље у развоју, већ током 2012. године.

Постигнути договори у области смањења емисија, прихватање Другог обавезујућег периода Кјото протокола и ефикасног финансирања представљају значајан помак и у

основи помак по најзначајнијим питањима у оквиру преговарачког процеса за обавезе после 2012. године под Конвенцијом.

Значајно је да, сходно очекивањима, Конференција у Дурбану није довела до усвајања новог правно обавезујућег документа за период после 2012. године, али је довела до усвајања „сета“ уравнотежених одлука. Значај овог сета одлука је што представља одличну основу за наставак преговарачког процеса који ће довести до усвајања новог и ефикасног правно обавезујућег документа, већ на Конференцији која ће бити одржана у децембру 2012. године у Дохи, Катар, а најкасније 2015. године.

ПРЕДЛОГ ЗАКЉУЧКА

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08 и 16/11), на предлог Министарства животне средине, рударства и просторног планирања,

Влада доноси

ЗАКЉУЧАК

1. Прихвата се Извештај делегације Републике Србије о учешћу на Конференцији Уједињених нација о промени климе, 28. новембар – 09. децембар 2011. године, Дурбан, Јужноафричка Република, који је саставни део овог закључка.

2. Овај закључак, ради реализације, доставити Министарству животне средине, рударства и просторног планирања, а ради информисања - Министарству спољних послова, Министраству финансија.

05 Број:

У Београду,

ВЛАДА

ПРЕДСЕДНИК